

I Premis Blocs Catalunya

Girona, 10 d'octubre de 2008

Gràcies; bona nit. Senyora alcaldessa, honorable consellera, senyors diputats, delegat del Govern, secretari general de Mitjans de Comunicació, presidenta i membres d'STIC.cat, blocaires, amics al Facebook, *followers* del Twitter, senyores i senyors, ho dic de tot cor, perquè així ho sento: estic molt satisfet de ser aquest vespre a Girona per compartir aquest acte de lliurament dels Premis Blocs Catalunya amb tots vostès. Girona m'enamora, tornar a Girona sempre és agradable, i fer-ho avui amb motiu d'aquesta primera edició dels Premis Blocs és un goig encara més gran.

Perquè quedi ben clar d'inici, faig una confessió personal, una confessió personal que és alhora declaració solemne: jo hi crec, en la cultura 2.0; crec en la necessària interactivitat entre la política i la societat, crec en la participació, crec en el fet d'escoltar i debatre lliurement, crec en el fet de fer servir totes les eines que tinguem al nostre abast per millorar aquesta societat. Hi crec profundament, perquè considero que és una eina de democràcia en estat pur.

Abans de continuar amb el fil del discurs, deixin-me fer una aturada, una aturada que és una felicitació especial. Per a qualsevol entitat o associació, arrencar de zero qualsevol iniciativa, i més una iniciativa com aquesta dels Premis Blocs, sempre és complicat. Requereix molt d'esforç, moltes hores de dedicació, sacrificis personals i familiars, però sobretot requereix el compromís desinteressat de molta gent.

És per això que vull reconèixer com cal la feina de l'associació STIC.cat per a la promoció de l'ús de les noves tecnologies i de la llengua catalana en aquest àmbit. Divulgar la societat del coneixement i fomentar la interacció entre els ciutadans mitjançant tecnologies de la informació i la comunicació, les TIC, són

objectius d'STIC.cat plenament compartits, a més a més, pel Parlament de Catalunya. El meu reconeixement més sincer i l'aplaudiment més sentit.

La cambra catalana du a terme un esforç molt important per intentar esdevenir un parlament transparent, obert, accessible a la ciutadania a la qual representa i, no ho oblidem, per a la qual treballa. El Parlament té la voluntat de liderar aquest procés d'adaptació de les institucions catalanes a l'era de la societat del coneixement i de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, d'intentar superar, que no és fàcil, etapes pretèrites en què la relació institució - ciutadà només es concebia en una direcció, en una sola direcció. Per tant, el que toca ara és apostar obertament per la interactivitat, intentar incorporar l'alt valor afegit que genera la relació directa amb els ciutadans i les ciutadanes del nostre país.

La Catalunya actual –i el món contemporani, intens, ràpid, fugaç, amb unes comunicacions immediates, amb la necessitat creixent d'estar sempre connectat, d'explicar què passa, amb una quantitat de fonts d'informació gairebé interminable– és radicalment diferent de la Catalunya de només una dècada enrere, només una dècada enrere. I aquests canvis en l'entorn social, cultural, comunicatiu i productiu modifiquen l'escenari, en què també hem de saber treballar els representants polítics.

Permetin-me fer una altra confessió. Reconec públicament que en aquest discurs exposaré més dubtes que certeses sobre l'anàlisi de la societat i de la cultura 2.0 i sobre l'ús de les noves eines de comunicació i relació mitjançant la xarxa. Per tant, no esperin un discurs convencional. Serà, potser, un discurs diferent del que podrien esperar d'un president del Parlament. Prenguin-se'l, si us plau, com una reflexió en veu alta. Tinc molts dubtes, i no em fa gens de por reconèixer-los públicament. Potser si tots plegats fóssim capaços de posar-los damunt la taula i compartir-los seríem també tots plegats capaços de veure-hi més clar. No ha de ser avui, això; és clar que no. Però sí que al llarg de les

properes setmanes i mesos, no dic anys, haurem de resoldre molts d'aquests dubtes i d'altres que aniran sorgint.

El 2004 Tim O'Reilly va batejar la segona generació de webs com a "webs 2.0". Les novetats principals tenien a veure amb les comunitats d'usuaris i una nova gamma de serveis: les xarxes socials, els blocs, els wikis... Tot plegat eines que fomenten la col·laboració i l'intercanvi àgil d'informació entre usuaris. De fet, són punts de trobada col·lectius a la xarxa. Per tant, podem dir que internet ha evolucionat socialment moltíssim els darrers quatre anys. I hi torno a insistir: només parlem de quatre anys! Com ha canviat, el concepte de la xarxa en només quatre anys!

Pensem-hi. Ara quines són les noves rutines, per exemple, informatives? Què fem quan ens connectem a internet? D'entrada, tenim set o vuit pantalles de l'explorador obertes. Abans podíem llegir un llibre; ara tenim set o vuit pantalles obertes, llegim molt de pressa, digerim la informació, o intentem digerir-la, i al mateix temps els mitjans van molt ràpids a publicar-la. Tenim més fonts d'informació que mai i tenim més facilitat que mai per localitzar-la.

Però també hi ha riscos, més riscos. La velocitat de consum garanteix prou nivell de reflexió? La informació és prou contrastada? Convertim en veritat rumors i especulacions? És una informació, potser, superficial perquè expliquem els quès, però no els perquè? L'anonimat fa perdre valor a les aportacions?

Més dubtes. És evident que no tothom té un accés igualitari a la xarxa i que els nous models de comunicació deixen fora una part molt important de la societat. L'esquerda digital ens allunya definitivament d'una part de la ciutadania, potser? Aleshores, hem d'invertir en alfabetització digital? Això potser pot generar més desafecció i més desencís entre la població amb relació a la política? Parèntesis: especialment oportú, justament per això, el premi STIC.cat solidari que hem donat avui.

Relacionat amb aquesta qüestió, un dels fenòmens més interessants d'internet avui és el naixement del ciberactivisme, de la mobilització política i ciutadana mitjançant la xarxa. I això, siguem sincers, als partits polítics els ha desconcertat, ens ha desconcertat. Primer, potser, els partits feien un exercici de mirar-s'ho amb una certa distància, de lluny. Després s'hi ha començat a apostar obertament; obertament, però amb molts recels, siguem clars. Segurament, les darreres campanyes electorals ens en podrien mostrar molts exemples. Aquí encara hi ha molt de camp per recórrer. Però, i ho dic amb tota la sinceritat i amb tota l'espontaneïtat possible, penso que els partits polítics farien un mal favor a la democràcia si pretenguessin controlar allò que no és controlable.

De fet, les xarxes socials són un món nou que tot just ara comencem a entendre, i per als qui hem decidit formar-ne part, un generador constant de satisfaccions, i també, d'alguns disgustos. Sovint em pregunten si penso que la gent entén la mentalitat 2.0. Em diuen si no genera una mala imatge que el president del Parlament faci una fotografia amb el seu telèfon o envii un missatge, si no hi ha risc que això es pugui malinterpretar i donar a entendre que precisament no tenim res més a fer, que tenim molt de temps per perdre. Són riscos reals, sobre els quals també fóra bo fer una reflexió més profunda que la que, evidentment, puc fer en la cloenda d'aquest acte.

Deixin-me explicar-los només una anècdota. Uns dies enrere vaig rebre un comentari al Facebook en què es dubtava públicament de l'autoria del meu perfil. Literalment deia que li costava de creure que un president del Parlament fos capaç de mantenir dos blocs, un Flickr, un Facebook, un Twitter, un canal You Tube, etcètera. Li vaig respondre que només es tracta de creure-hi, d'assumir que totes aquestes eines formen part important de la teva activitat personal, laboral i professional, de tenir clar que es tracta d'una oportunitat excel·lent per obrir nous canals de relació directa amb la ciutadania. Al cap i la fi, de tenir interioritzada la cultura 2.0. Que consti que l'observació va generar debat, van caure un seguit de missatges importants, però penso que va ser un

debat sa i interessant. Per mi, que crec profundament que el futur de la política passa per connectar-se amb la ciutadania i servir-la de la millor manera possible, aquest és un camí a seguir. No és l'únic, tampoc ens equivoquem, però sí que és un bon camí a seguir.

El nostre país sempre ha estat pioner en innovació i en coneixement. Per això cal seguir pensant en clau digital, perquè potenciar al màxim les xarxes de telecomunicacions millora la qualitat de vida de la ciutadania i estableix els fonaments d'una economia basada en el coneixement, que són dos dels principals reptes de futur que té aquesta societat i que té Catalunya de manera molt concreta. Cal, doncs, que siguem capaços de situar Catalunya entre els països europeus capdavanters en la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació, cal que Catalunya sigui referent en el sector TIC, cal que siguem font de desenvolupament i de benestar social, font de negoci i de drets de ciutadania.

Hi insisteixo, perdonin: la societat contemporània, la que es construeix en temps real, la que es comunica *online*, la de la immediatesa en les informacions, necessita més que mai els valors de l'escepticisme i de la crítica; no creure a cegues, informar-se, pensar, participar, anar a buscar les fonts originàries de la informació. Tot això forma part d'aquesta actitud vital que reclamo per al meu país, però que també reclamo per a la seva gent. Tenim davant una enorme oportunitat que hem de saber aprofitar.

Deixin-me acabar amb la meva felicitació sincera a tots els guardonats. Jo he format part del jurat, he visitat tots els blocs, i els puc dir que realment –em fa l'efecte que ho ha dit algun dels guardonats o de les guardonades– fa molt de goig. Realment, és un orgull veure quina és la potència de la nostra blocosfera. I, per tant, de debò, de tot cor, moltes felicitats per la feina que han fet i per la que han de fer encara.

Deixin-me fer una menció especial per al Saül Gordillo. Ja s'ha dit el que s'havia de dir, però deixin-me destacar el seu paper pioner en l'ús conscient,

compromès i militant de la llengua catalana a la xarxa. Ell, des del principi, en va fer causa i en va fer bandera. Jo, personalment, institucionalment, li ho agraeixo moltíssim. I ho faig avui i aquí, davant de tots vostès, que segurament poden apreciar més que ningú el que dic. Gràcies, Saül.

Res més. Confio que l'any que ve ens tornarem a veure. Moltes felicitats, ho repeteixo, a tots els guardonats, i moltes gràcies a tots vostès per l'atenció i per la paciència d'escoltar-me durant aquesta estona.

Bona nit.

Ernest Benach i Pascual

President del Parlament de Catalunya